

Analógové a digitálne produkty v štandardoch NATO spracované OS SR.

mjr. Ing. Stanislav BABNIČ
Topografický ústav, Ružová 8, Banská Bystrica

1. Úvod

Vstup Slovenskej republiky do Severoatlantickej aliancie NATO vyvolal potrebu aktívne sa zapojiť do procesu tvorby a používania spoločného jednotného celosvetového mapového diela a tiež novej generácie geografických digitálnych produktov. Z dôvodu používania odlišných geodetických, matematických a kartografických základov vznikla potreba urýchlene vyhotoviť nové mapy a pripraviť nové digitálne produkty pre činnosť Ozbrojených síl SR a jej aliančných partnerov. Tieto produkty musia spĺňať vysoké nároky interoperability. Rozhodujúce požiadavky sú kladené hlavne na dosiahnutie vysokej kompatibility s krajinami NATO v súradnicových systémoch, mierkovej rade a v grafickom vyjadrení. Spracovanie informácií o území a výrobu geografických produktov v podmienkach aliancie je chápané ako výsledok spoločného úsilia Geografických služieb v rámci NATO a krajín kooperujúcich s NATO, hlavne krajín PfP (Partnership for Peace). Každá zo zúčastnených strán nesie zodpovednosť za spracovanie a tvorbu produktov, ktoré sú jej pridelené najvyššími geografickými orgánmi NATO. Toto úsilie sa samozrejme nezaobíde bez úzkej spolupráce a efektívnej celosvetovej delby práce. Topografická služba reprezentovaná Topografickým ústavom Banská Bystrica pristúpila k tomuto problému v predstihu a vstup do aliancie ju zastihol pripravenú. V súčasnej dobe môžeme povedať, že takmer všetky dôležité geografické produkty vyžadované NATO sú spracované vo vysokej kvalite a v požadovanom množstve, čím sa SR stala aktívnym a významným členom Severoatlantickej aliancie NATO.

2. Analógové produkty

Na rozdiel od minulosti, keď Topografická služba spracovávala vojenské štátne mapové dielo (Vyhláška 177/1996 Z.z. MO SR o vykonávaní geodetických a kartografických činností pre potreby obrany štátu), produkty v štandardoch NATO sú postavené na odlišných matematických, geodetických a kartografických základoch. Základné mierky v mierkovej rade krajín NATO sú 1:50 000 a 1:250 000. Všetky produkty v týchto mierkach musia byť spracované striktne podľa štandardov NATO tzv. STANAGOV (Standardization Agreement). Produkty v iných mierkach môžu byť spracované (pokiaľ to STANAG výhradne nepredpisuje) aj v národných štandardoch. Mapové dielo v krajinách NATO sa delí na mapy pozemné, leteckonavigačné a námorné. Topografický ústav je zodpovedný za spracovanie pozemných topografických máp série M 779 v mierke 1: 50 000, pozemných máp pre spoločné operácie JOG (Joint Operations Graphic) v mierke 1:250 000, leteckonavigačných máp JOG Air v mierke 1:250 000 a leteckonavigačných máp TFCL (Transit Flying Chart Low) v mierke 1:250 000.

Unifikovaná topografická mapa 1: 50 000 séria M 779

Unifikovaná topografická mapa 1:50 000 (UM 50) séria M 779 je grafické znázornenie časti zemského povrchu s presnosťou zobrazenia geodetických bodov a ostatných matematických prvkov ± 10 m a polohopisných prvkov ± 25 m. UM 50 je spracovaná podľa štandardov NATO a je určená na podrobné hodnotenie terénu, orientáciu v teréne a presné polohové určovanie. Mapy sú tlačene v 4 farbách a obsahujú aj dvojjazyčnú podrobnú legendu. Označenie jednotlivých mapových listov vychádza z celosvetového kladu delenia máp JOG keď jeden mapový list JOG je rozdelený na 24 mapových listov UM 50. Územie SR je pokryté 103 ML UM 50, ktoré boli spracované v 2002.

Priestorový rozsah mapového listu : (B = 15', L = 20').

Elipsoid : WGS 84

Kartografické zobrazenie : Mercatorovo priečne valcové konformné

Geodetický systém : WGS 84

Súradnicový systém : WGS 84

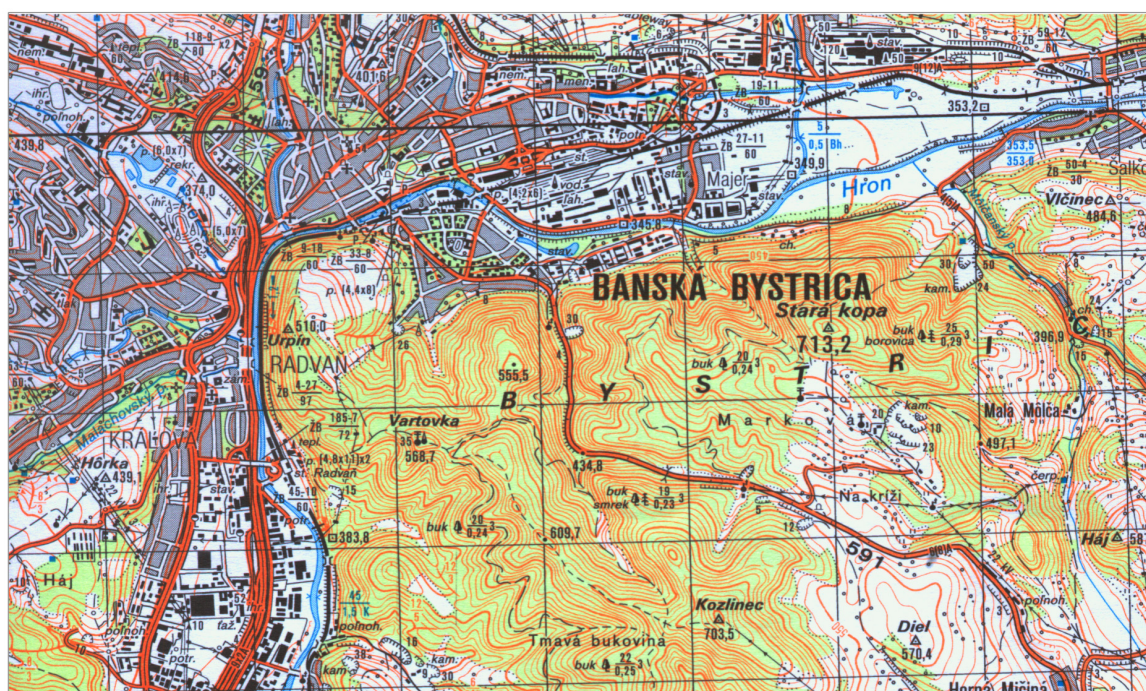
Výškový systém : Baltský po vyrovnaní

Formát papiera : 57 cm x 75 cm

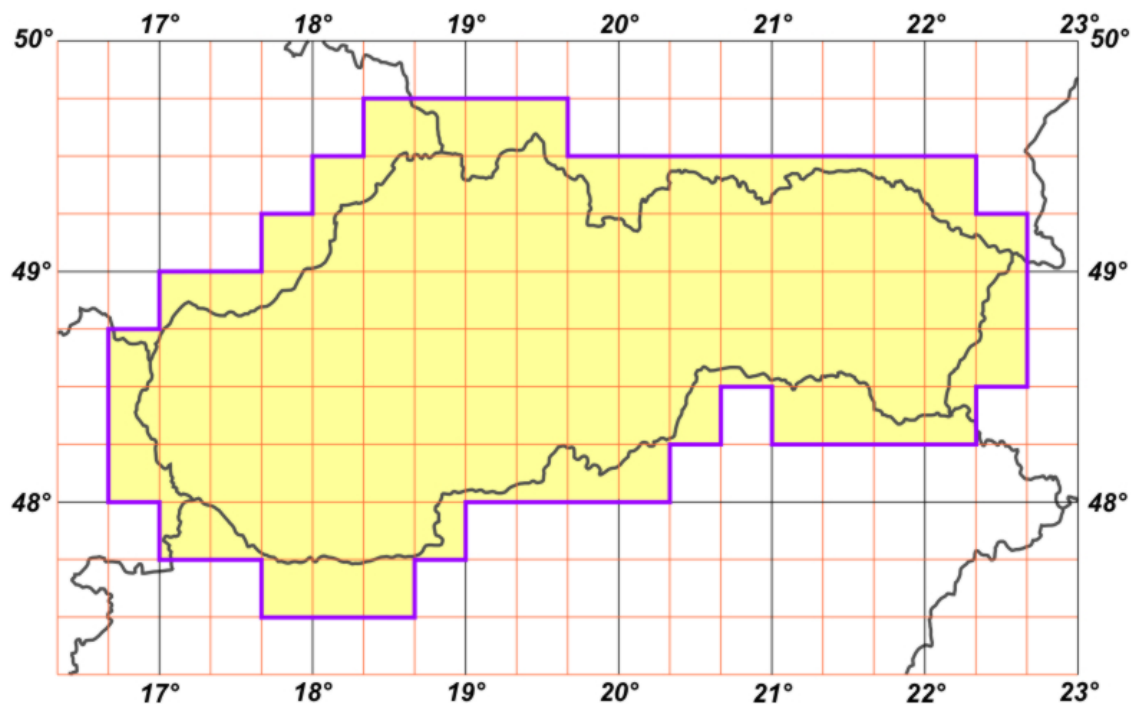
Obsah mapy :

- **čierna** – rámové a mimorámové údaje, polohopis a popisné údaje
- **modrá** – vodstvo a jeho popisné údaje, výplň vodných plôch, prekrytová sieť UTM s popisom
- **oranžová** – vrstevnice s popisom, výplň ciest
- **zelená** – výplň lesov a ostatnej vegetácie

Obr. 1 Výrez z UM 50

Obr. 2 Klad listov UM 50

Joint Operations Graphic 1: 250 000 séria 1501

Mapa Joint Operations Graphic 1: 250 000 (JOG 1501) sa používa pre spoločné operácie NATO. Je určená pre pozemné operácie a plánovanie. Obsah je zameraný na polohopisné prvky (cestnú sieť, kilometrové vzdialenosti medzi sídlami, smery všetkých dôležitých ciest, horské priesmyky, brody, mosty, tunely). Všetky výškové údaje v mape sú uvedené v metroch. Mapa umožňuje určiť zemepisné súradnice v súradnicovom systéme WGS 84 a rovinné pravouhlé súradnice v hlásnom systéme UTM. Označenie jednotlivých mapových listov je odvodené z kladu a označenia International Map of World (IMW) mierky 1:1 000 000. Územie SR zasahuje do 10 mapových listov JOG, z čoho však len za spracovanie 4 mapových listov má zodpovednosť Topografická služba podľa medzinárodných dohovorov. Mapy sú aktualizované a vydávané v dvojročných cykloch.

Priestorový rozsah mapy: (B = 1°, L = 2°)

Elipsoid : WGS 84

Kartografické zobrazenie : Mercatorovo priečne valcové konformné

Geodetický systém : WGS 84

Súradnicový systém : WGS 84

Výškový systém : Baltský po vyrovnaní

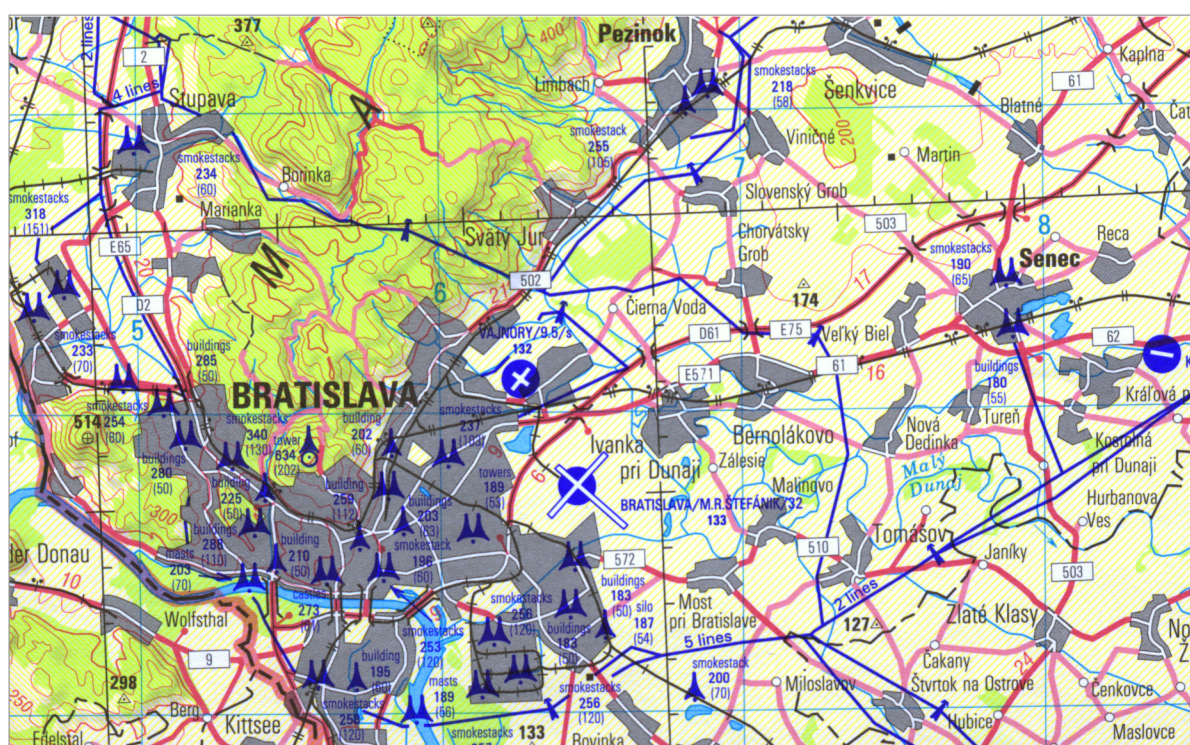
Formát papiera : 74 cm x 56 cm

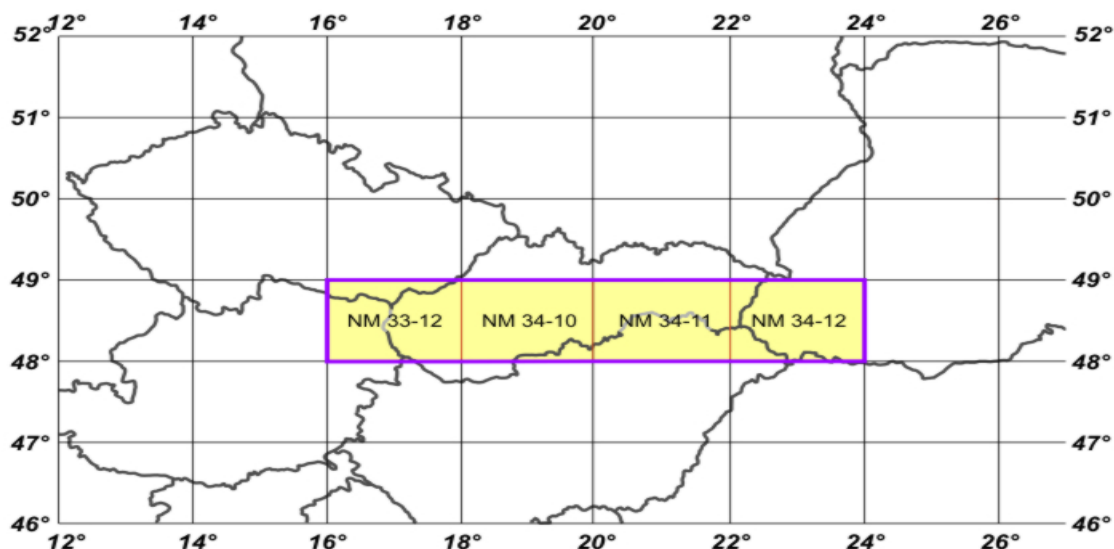
Obsah mapy :

- **čierna** – zemepisná sieť s popisom, rámové a mimorámové údaje, polohové a popisné údaje
- **červenohnedá** – komunikácie, lemova štátnej hranice, vrstevnice s popisom
- **modrá** – vodstvo a popisné údaje, výplň vodných plôch, hlásna sieť UTM s popisom
- **letecká modrá** – letecká nadstavba
- **zelená** – výplň lesov a ostatnej vegetácie
- **sivá** – tieňovaný terén
- **žltá** – hypsometria
- **hnedá** – hypsometria

Obr. 3 Výrez z JOG 1501

Obr. 4 Klad listov máp JOG 1501

Joint Operations Graphic (Air) 1: 250 000 séria 1501 Air

Leteckonavigačná mapa Joint Operations Graphic (Air) 1: 250 000 sa používa pre spoločné operácie NATO. Je určená na letecké operácie a plánovanie. Obsahuje špeciálnu leteckú nadstavbu (minimálne výšky letu, magnetické údaje, popis letísk, výškové prekážky). Niektoré prvky polohopisu sú v mape znázornené výberom. Všetky výškové údaje v mape sú uvedené v stopách. Mapa umožňuje určiť zemepisné súradnice v súradnicovom systéme WGS 84 a rovinné pravouhlé súradnice v hlásnom systéme UTM. Mapa obsahuje podrobnú trojjazyčnú legendu. Územie SR zasahuje do 10 ML JOG Air pričom za spracovanie 4 má zodpovednosť Topografická služba. Mapy sú aktualizované a vydávané v dvojročných cykloch.

Priestorový rozsah mapy je (B = 1°, L = 2°)

Elipsoid : WGS 84

Kartografické zobrazenie : Mercatorovo priečne valcové konformné

Geodetický systém : WGS 84

Súradnicový systém : WGS 84

Výškový systém : Baltský po vyrovnaní

Formát papiera : 74 cm x 56 cm

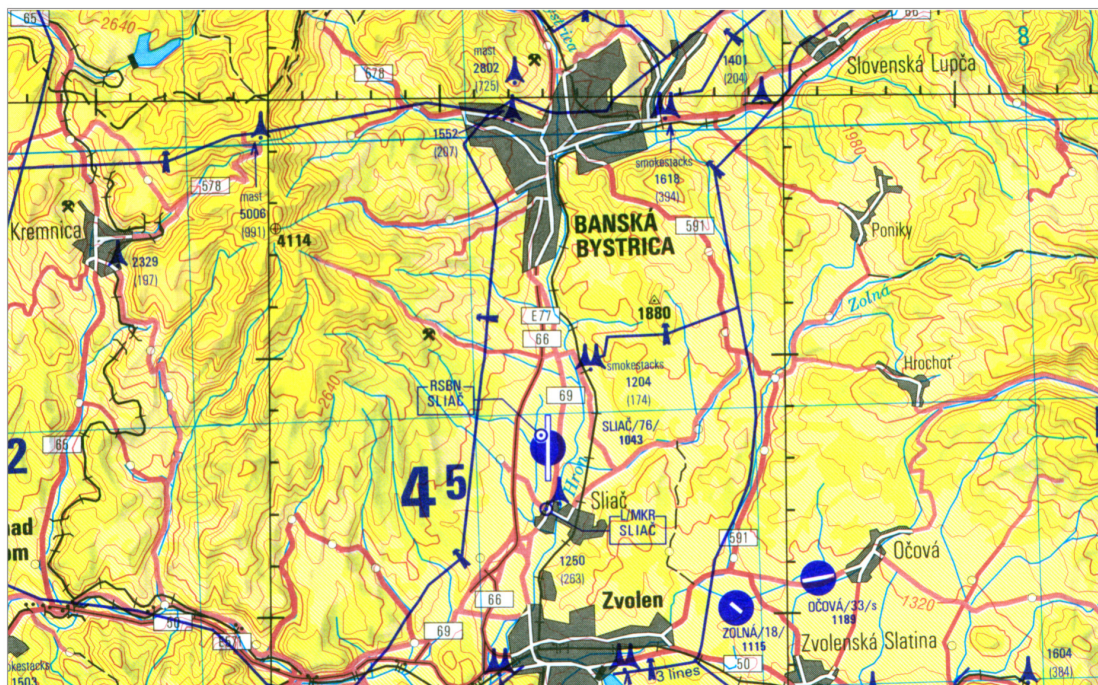
Obsah mapy :

- **čierna** – zemepisná sieť s popisom, rámové a mimorámové údaje, polohopis a popisné údaje
- **červenohnedá** - komunikácie, lemovka štátnej hranice, vrstevnice s popisom
- **modrá** – vodstvo a jeho popisné údaje, výplň vodných plôch, hlásna sieť UTM s popisom
- **letecká modrá** – letecká nadstavba

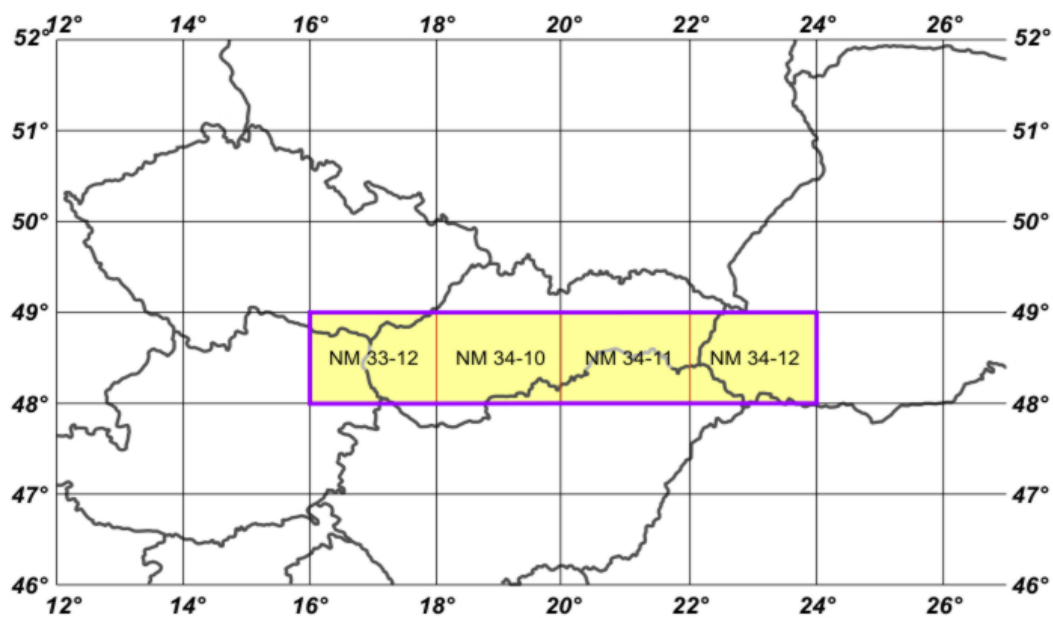

- **zelená** – výplň lesov a ostatnej vegetácie
- **sivá** – tieňovaný terén
- **žltá** – hypsometria
- **hnedá** – hypsometria

Obr. 5 Výrez z 1501 Air

Obr. 6 Klad listov máp JOG 1501 Air

Transit Flying Chart (Low level) second series 1: 250 000

Leteckonavigačná mapa TFC (L) je určená pre lety v malých výškach. Je spracovaná na podklade JOG 1 : 250 000 z daného územia s pridaním špeciálnej leteckej nadstavby spracovanej podľa štandardov NATO. Poskytuje údaje a informácie potrebné pre navigáciu a udržanie bezpečného kurzu pri letoch v malých výškach. Všetky výškové údaje v mape sú uvedené v stopách. Legenda špeciálneho obsahu máp je vydaná na samostatnom liste formátu A4. Územie SR zasahuje do 10 mapových listov TFC(L) pričom Topografický ústav je zodpovedný za spracovanie 4 ML. Mapy sú aktualizované a vydávané v dvojročných cykloch.

Priestorový rozsah mapy : (B = 1°, L = 2°)

Elipsoid : WGS 84

Kartografické zobrazenie : Mercatorovo priečne valcové konformné

Geodetický systém : WGS 84

Súradnicový systém : WGS 84

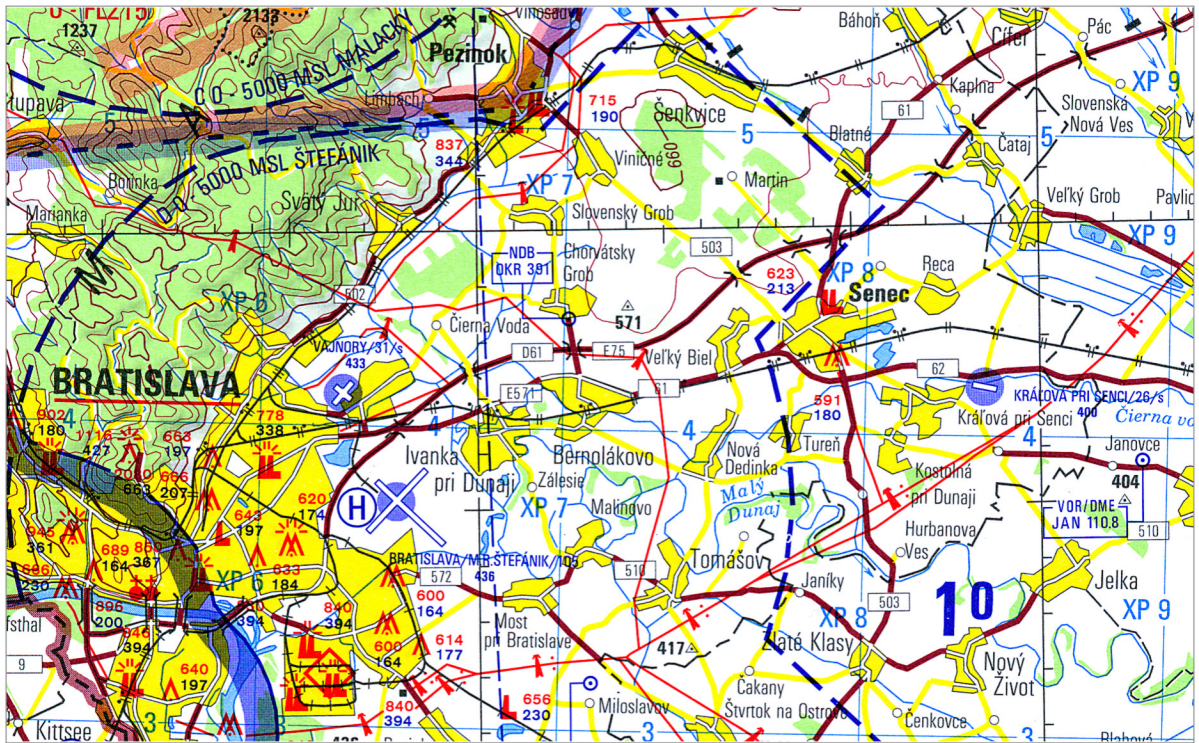
Výškový systém : Baltský po vyrovnaní

Formát papiera : 74 cm x 56 cm

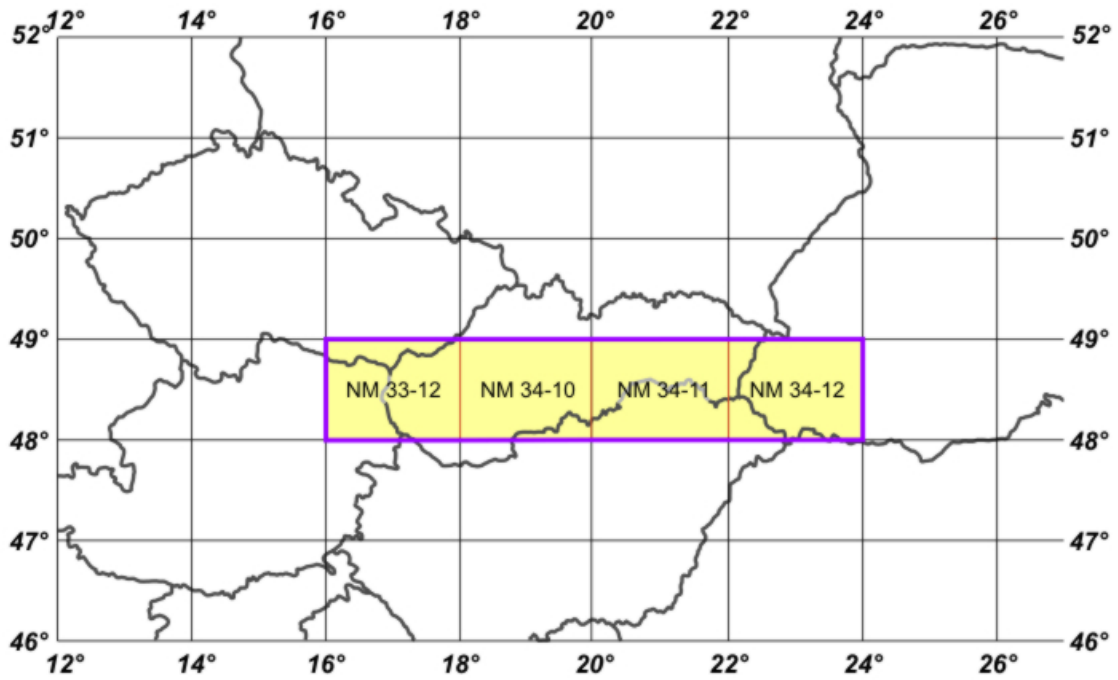
Obsah mapy :

- **čierna** – polohopis a popisné údaje, zemepisná sieť s popisom, rámové a mimorámové údaje,
- **sivá** – tieňovaný terén
- **modrá** – vodstvo a popisné údaje, výplň vodných plôch, hlásna sieť UTM s popisom
- **zelená** – výplň lesov, sady a vinice
- **červenohnedá** - vrstevnice s popisom, diaľnice, hlavné cesty, lemovka štátnej hranice,
- **žltá** – výplň sídiel, vedľajšie a ostatné cesty
- **tmavá modrá** – riadené okruhy a priestory, vzdušné priestory, letiská, rádionavigačné zariadenia a iné prvky leteckej nadstavby
- **fialová** – priestory pre lety v malých výškach s lemovkou
- **červená** – výškové prekážky s údajmi, elektrické vedenia, vymedzené vzdušné priestory s lemovkou, zariadenia a priemyselné objekty vyžadujúce ochranu, zvýraznenie sídiel nad 50 000 obyvateľov.

Obr. 7 Výrez z mapy TFC(L))

Obr. 8 Klad listov TFC(L)

3. Digitálne produkty

Digitálne geografické produkty predstavujú v súčasnom vojenstve významnú úlohu z dôvodu celého radu aplikácií, analýz, tvorby modelov pri plánovaní a vedení bojovej i nebojovej činnosti.

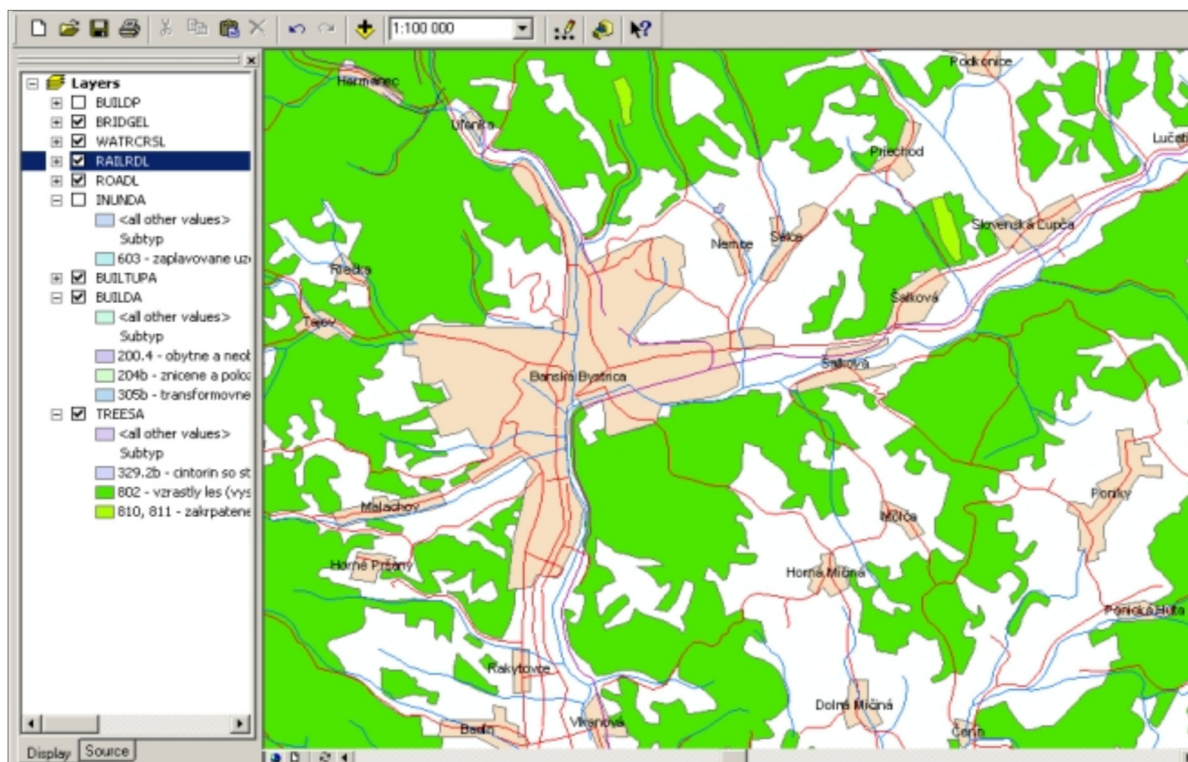
Topografický ústav sa zapojil do celosvetovej tvorby digitálnej vektorovej mapy V Map Level 1 v mierke 1: 250 000. Podľa medzinárodných dohovorov je zodpovedný za spracovanie územia Slovenskej republiky a časti Ukrajiny. Tento priestor je súčasťou CD 50, na ktorom tiež spolupracujú Česká republika a Poľsko. Vektorová geografická databáza VMap -1 je vytvorená podľa špecifikácie NATO MIL -V – 80933 v štandardnom formáte Vector Product Format (VPF). Základným zdrojom pre tvorbu VMap -1 boli topografické mapy v mierke 1: 200 000.

Kartografické zobrazenie : Lambertovo komformné kužeľové
Súradnicový systém : WGS 84

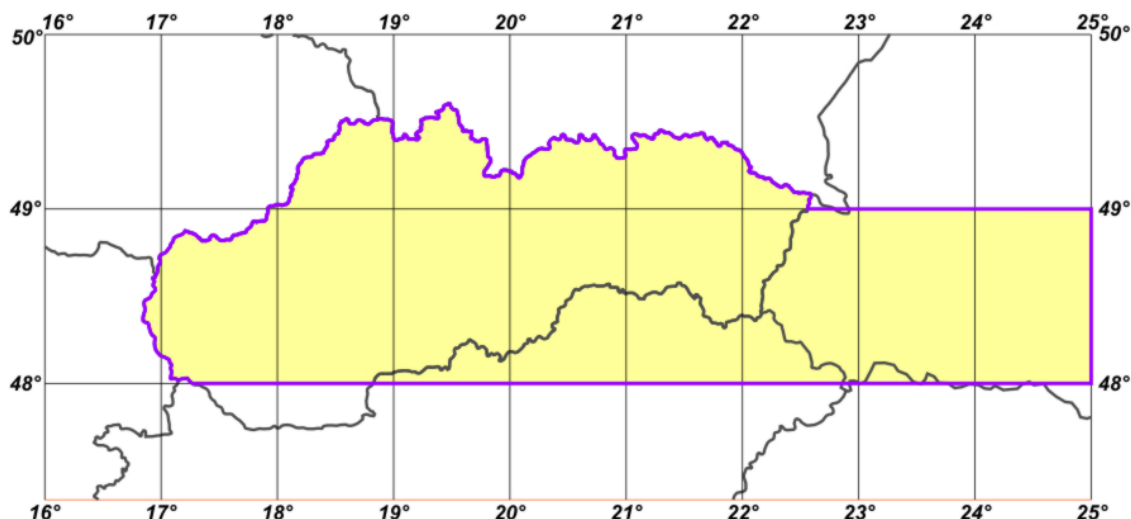
Obsah

- doprava
- výškopis
- energetika
- fyziografia
- hranice
- priemysel
- sídla
- vegetácia
- vodstvo

Obr. 9 Ukážka z VMap 1

Obr. 10 Zájmové územie

4. Záver

Okrem týchto najvýznamnejších produktov Topografická služba zastúpená Topografickým ústavom v Banskej Bystrici spracováva a vydáva aj ďalšie analógové a digitálne produkty v štandardoch NATO ako napr. Ortofotomapy vojenských výcvikových priestorov, Letecké orientačné mapy, Vojenskogeografické informácie z celého sveta a mnoho ďalších špeciálnych produktov. Z digitálnych produktov je to hlavne VMap SK, ktorá je oproti VMap 1 doplnená o ďalšie tematické vrstvy a Databáza výškových prekážok z územia SR.

V budúcnosti chce Topografický ústav nadviazať na výsledky práce uplynulých rokov a doplniť celú mierkovú radu o topografické mapy v štandardoch NATO v mierkach 1: 25 000, 1: 100 000, 1: 500 000 1: 000 000. V súčasnosti započali práce na rozsiahlom celosvetovom projekte MGCP (Multinational Geospatial Coproduction Project – celosvetová vektorová databáza v mierke 1: 50 000). Slovenská republika vstúpila do tohto projektu a je zodpovedná za spracovanie územia SR a časti Ukrajiny. Vstupom do týchto náročných projektov sa Slovenská republika stala plnohodnotným členom NATO, čím postavila vysokú latku ďalším produktom, ktoré budú musieť spĺňať vysoké kvalitatívne a časové nároky.